

Het talenplan

in cijfers

Dit cijferrapport illustreert de pijlers van [het talenplan: 'Vijf voor Taal'](#), gelanceerd in april 2021. VDAB baseert zich op dit plan voor de aanpak en opvolging van anderstalige klanten met weinig kennis Nederlands. Met 'weinig kennis' bedoelen we geen kennis van het Nederlands of een basiskennis A1, volgens het Europees Referentiekader (ERK).

In dit cijferrapport zullen we de krachtlijnen van onze aanpak toelichten aan de hand van de cijfers van 2021.

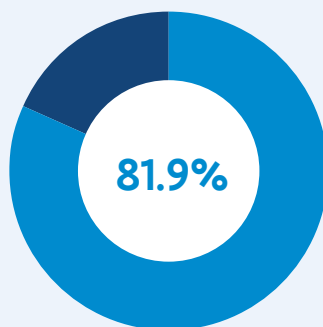
We maken
een goede
taalinschatting
op verschillende
momenten
tijdens het traject

De cijfers op Arvastat tonen dat in 2021 **18,7% van de werkzoekenden zonder werk** 'weinig kennis' van het Nederlands heeft. Weinig kennis van het Nederlands impliceert niet dat de werkzoekende nog niet klaar is voor de arbeidsmarkt. Op basis van diverse taalprofielen blijkt namelijk dat voor veel uitvoerende jobs een A2-niveau (ERK) voldoende is. In de tweede helft van 2021 zien we dat **40,5% van de anderstalige klanten met weinig kennis Nederlands aan het werk is**, 6 maanden na instroom in de werkloosheid.

Om op maat te kunnen werken is een goede inschatting van alle competenties, waaronder de kennis van het Nederlands bij de aanvang van het traject van belang. Daarom investeert VDAB in een goede screening van anderstalige klanten. Er is een interne opleiding rond taalinschatting, en de bemiddelaar kan hulp inroepen van een NT2-collega. Naast deze eerste inschatting, is er ook een taalarme technische screening, loopbaanoriëntatie op maat en aandacht voor het diploma bij hooggeschoolde klanten.

Als een bemiddelaar een klant als 'niet-zelfredzaam' inschat, komt die in 'persoonlijke dienstverlening'. Deze klant krijgt opdrachten en een opvolging op maat. We stellen vast dat een groot aandeel van de anderstalige klanten in persoonlijke dienstverlening zit. **Voor de periode 6 tot 18 maanden na instroom is dit tussen 75,6% en 81,9%.**

“ VDAB investeert in een goede screening van anderstalige klanten ”

Anderstalige klanten in persoonlijke dienstverlening in 2021

- **81.9 %**
zit in persoonlijke dienstverlening
- **18.1%**
is zelfredzaam

Onze geïntegreerde trajecten naar werk zijn op maat van de klant

De geïntegreerde aanpak zit verweven in het DNA van VDAB. Al vanaf de start van het traject investeren we in taal, technische competenties en 21e-eeuwse vaardigheden.

Taalopleidingen

In 2021 zien we het aantal cursisten in de NT2-opleidingen (bij VDAB en onze partners) opnieuw stijgen naar 5453. Na een zware periode van lockdowns zien we dus een verbetering. Deze cursisten schreven zich in voor het erkende basisaanbod NT2, de schakelopleidingen van VDAB, de sectorspecifieke vooropleidingen (door VDAB en partners), de geïntegreerde opleidingen en Nederlands op de opleidingsvloer.

NT2-dienstverlening	2019	2020	2021
Aantal unieke cursisten NT2	6.428	5.236	5.453

Tijdens deze opleidingen versterken anderstaligen het Nederlands in functie van hun traject naar werk en dat steeds op maat. Dat kan als voorbereiding, bijvoorbeeld tijdens de erkende opleidingen aangeboden door scholen, of een schakelopleiding van VDAB, of geïntegreerd tijdens een vakopleiding.

De sectorspecifieke vooropleidingen

Tijdens de sectorspecifieke vooropleidingen, zoals de vooropleiding voor magazijnmedewerker, verwerven en versterken anderstalige cursisten het Nederlands dat nodig is voor de opleidingsvloer.

Naast talige competenties is er ook aandacht voor digitale vaardigheden en rekenvaardigheden. De taalcoaching en die vaardigheden leren ze dus geïntegreerd aan.

Taalcoaching op de opleidingsvloer: Nederlands op de opleidingsvloer (NODO)

Anderstalige klanten kunnen tijdens een beroepsopleiding ook taalcoaching krijgen (door VDAB of een partner).

In 2021 begeleidde VDAB **1.168 cursisten op de opleidingsvloer**.

De geïntegreerde beroepsopleidingen

Naast de vooropleidingen zijn er ook geïntegreerde beroepsopleidingen zoals de bediendeopleiding, en de opleiding tot winkelbediende. In 2021 zagen we het aantal cursisten in beide opleidingen stijgen. De dienst NT2 werkt hiervoor intensief samen met de sectorspecifieke clusters.

Geïntegreerde bediendeopleiding	2020	2021
Aantal cursisten	168	196
Opleiding winkelbediende	2020	2021
Aantal cursisten	86	118

In deze opleidingen is er veel aandacht voor een realistische werkomgeving.

In de geïntegreerde bediendeopleiding leren de anderstalige cursisten de job kennen via het leerbedrijf. En in de opleiding tot winkelbediende staat de opleidingsstage centraal.

Er ontstonden ook een paar nieuwe initiatieven waarbij de technische praktijk steeds meer een deel uitmaakt van de NT2-opleiding. Hiervan is het Taalatelier in Brussel een mooi voorbeeld.

Taalbeleid

In functie en ter bevordering van deze geïntegreerde aanpak maakt VDAB al sinds 2019 actief werk van een taalbeleid, waarbij we een aantal taaldrempels wegnamen, zoals bepaalde instaptesten en het hogere instapniveau van een beroepsopleiding.

Dienstverlening door partners

VDAB heeft in samenwerking met zijn partners verschillende vormen van dienstverlening voor elke klant, ook voor die met weinig kennis Nederlands.

De **begeleidingstender 'tijdelijke werkervaring'** richt zich naar werkzoekenden die door een gebrek aan (recente) werkervaring en arbeidsattitudes niet onmiddellijk aan de slag kunnen in het normaal economisch circuit. Deze tender wil competenties en werkervaring opbouwen binnen een reële werkomgeving. Hoewel de dienstverlening zich niet specifiek richt tot anderstalige klanten, zien we dat het aandeel klanten met weinig kennis Nederlands van 2018 tot 2021 gestegen is van 8,9 naar 10,2%. Dat toont aan dat er dus weldegelijk mogelijkheden zijn om klanten met weinig kennis Nederlands een coachend traject naar werkervaring aan te bieden.

Daarnaast is er de **tender 'intensieve begeleiding en bemiddeling voor anderstaligen'**. Die begeleiding is wel specifiek voor anderstalige klanten. De anderstalige klanten krijgen hier ook taalcoaching op maat tijdens de bemiddeling naar werk en eventueel ook nazorg bij de tewerkstelling. **In 2021 had 47,03 procent van deze klanten weinig kennis Nederlands.**

Een hoog percentage, dat aantoont dat weinig kennis van het Nederlands een bemiddeling naar werk niet in de weg hoeft te staan. Ook in deze tender is er een geïntegreerde aanpak waarbij diverse competenties aan bod komen.

Voor hooggeschoolde profielen is er de recente dienstverlening '**jobhunting**' door partners (gestart in juni 2020). Dat is een intensieve vorm van bemiddeling waarbij de partner samen met de hooggeschoolde anderstaligen op een actieve manier werkgevers benaderen. De doelstelling is het tewerkstellen van de anderstalige op het niveau van zijn diploma. Van de 606 begeleide klanten hadden er 49,83% weinig kennis Nederlands. Bij die profielen spelen andere talen, zoals het Engels en het Frans, ook een belangrijke rol.

De partnerwerking is dus een belangrijk onderdeel van de geïntegreerde aanpak, zoals die in het Talenplan opgenomen is.

We ondersteunen werkgevers die een anderstalige werkzoekende tewerkstellen, of een opleidingsplek aanbieden.

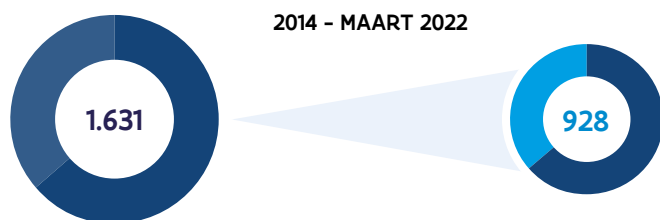

VDAB en zijn partners bieden ondersteuning aan werkgevers die anderstalig talent tewerkstellen. Een overzicht hiervan vindt de werkgever op '[anderstalige talent tewerkstellen](#)'.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor taalcoaching op de werkvloer: taalcoaching bij IBO, job- en taalcoaching en Nederlands op de Werkvloer. Daarnaast vindt de werkgever ook nog een [stappenplan met tips en tricks](#) terug om anderstalig talent een kans te geven.

IBO met taalcoaching is een prioritair dienstverlening van VDAB. IBO is een win-win situatie: werkzoekenden leren op de werkvloer de nodige competenties aan, en werkgevers leiden een werknemer op, op maat van het bedrijf. Als de IBO succesvol is, krijgt de werkzoekende een contract. Taalcoaching tijdens de IBO richt zich op de werkomgeving.

In de periode 2014 - maart 2022 zijn 1631 IBO's met taalcoaching opgestart en daarvan is meer dan de helft (928) voor klanten met weinig kennis Nederlands. 693 klanten hadden een hoger taalniveau bij de start van de IBO.

Aantal IBO's met taalcoaching en aandeel klanten met weinig kennis Nederlands

■ **1.631**

aantal IBO met taalcoaching

■ **928**

weinig kennis Nederlands

In 2021 waren er 260 IBO's met taalcoaching.

Als deze werknemer later in zijn eerste jaar van tewerkstelling nog taalcoaching nodig heeft, kan hij gebruik maken van het gesubsidieerde aanbod **job- met taalcoaching op de werkvloer**.

Eerdere cijfers toonden aan dat in 2021 40,5% van de anderstaligen, 6 maanden na instroom in de werkloosheid terug uitstroomt naar werk. De taalverwerving vindt dus verder plaats op de werkvloer.

Dankzij taalcoaching in de Nederlandstalige werkomgeving kunnen we de werknemer extra ondersteunen om de taal geïntegreerd te verwerven op de werkvloer.

We zien in de cijfers van 2021 dat voor **de 1.198 uitgevoerde jobcoachings er 983 met taalcoaching zijn**. Dat betekent dat **82% van het aanbod job- en taalcoaching naar werknemers met weinig kennis Nederlands gaat**.

Totaal aantal jobcoachings, met het aandeel taalcoaching in 2021

■ **1.198**
jobcoaching

■ **983**
taalcoaching

Naast job- en taalocaching is er ook een betalend aanbod 'Nederlands op de Werkvloer'. VDAB wijst hiervoor actief door naar het marktaanbod. VDAB neemt hier een connectorrol op door de werkgever in contact te brengen met een kwalitatieve opleidingspartner.

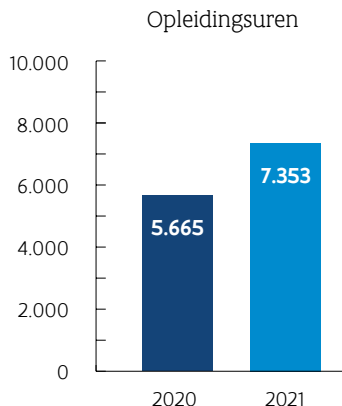
Het aantal opleidingsuren is in 2021 sterk gestegen tegenover 2020, namelijk van **5.665 naar 7.353 opleidingsuren**.

Deze stijging heeft ongetwijfeld te maken met de arbeidsactiviteit en de mogelijkheid om terug opleidingen op de werkvloer te organiseren na de coronaperiode.

Er werden 277 opleidingen gegeven.

Van de 277 projecten zien we dat de industriesector met 71 opleidingen het grootste aandeel heeft. Binnen de industrie liggen de taaleisen vaak hoger gezien de complexiteit van de job. Levenslang leren op de werkvloer is er van groot belang.

In totaal telden we 785 werknemers in de opleiding Nederlands op de werkvloer. Dit aanbod is op vraag van de werkgever en bestaat uit individuele en collectieve opleidingen.

Samen sterk voor werk
vdab.be

